

POKRAJINSKI MUZEJ PTUJ

V decembru leta 1989 sem se zaposlil kot kustos etnolog v omenjenem muzeju, zato je bilo delo v letu 1990 usmerjeno v usklajevanje študija in izdelave diplomske naloge z delovnimi nalogami v muzeju. Seznanjal sem se z različnimi oblikami muzejskega dela, s funkcioniranjem tako našega kot drugih muzejev, ... ter se aktivno vključeval v raziskovanje ptujsko-ormoškega področja.

Poleg študija virov in literature (vino, sex, muzeologija, ...) sem veliko pozornosti namenil sistematičnemu audiovizualnemu dokumentiranju (foto, video) pojavov, ki so za našo institucijo relevantni s stališča ohranjanja in varovanja premične in nepremične "kulturne" dediščine na področju občine Ptuj in Ormož. Pri tem sem se deloma omejil na raziskovanje in dokumentiranje "vina", kot ene izmed mojih raziskovalnih specializacij ter na "sex", kot projektno usmeritev do leta 1993.

Seznanjal sem se z osnovami računalništva ter računalniško obdelal diplomsko nalogo z naslovom: Vinologija - mogoče in nemogoče v raziskovanju ljudi in vina.

Uredil sem vinološko fototeko in diateko. Sistematično sem fotografiral in snemal, zlasti vinološko tematiko (začetna vinogradniška opravila v vinogradih: okopavanje, gnojenje, obrezovanje, ... trgatve, postavljanja klopotcev v vinogradih, predavanja o vinu, degustacije, ... napravil, obdelal in objavil sem daljši intervju s prof. dr. Slavico Šikovec, posnel 14. Praznik vina v Podgorcih, po ptujskih ulicah napravil video intervjuje o Prešernovi Zdravljici itn.).

Analiziral sem vizualno gradivo štirinajstdnevnega "Študentskega interdisciplinarnega raziskovalnega tabora - Vino 1989" v Veliki Nedelji.

Pripravil, organiziral in vodil sem interdisciplinarni raziskovalni tabor VINO PLUS, ki je 14 dni potekal v Veliki Nedelji pri Ormožu. Ob koncu raziskovalnega tabora smo predstavili delne rezultate v obliki video dokumentarca, eksperimentalne razstave in okrogle mize.

Napravil sem elaborat "Vinološki muzej", ki predstavlja eno od osnov bodoče vinološke zbirke/muzeja.

V sodelovanju z Marjanom Petkom in v produkciji Pokrajinskega muzeja Ptuj sem izdelal tri video dokumentarce: Študentski interdisciplinarni raziskovalni tabor - Vino 1989, Vino plus in Vinologija - mogoče in nemogoče v raziskovanju ljudi in vina.

Sodeloval sem pri predavanjih za turistične vodiče ter si skupaj z njimi ogledal možne turistične ture po ptujsko-ormoški občini.

Svetoval sem pri nerealiziranih idejah o izdelavi kurenta kot turističnega spominka v obliki keramične broške.

Sodeloval sem pri pogovorih o ustanovitvi (delničarske družbe) "turističnega podjetja" Ptuj. Skupaj s Stanko Devjak in Borisom Miočinovičem smo izdelali elaborat "TKIC" (turističnokulturni informacijski center), ki izhaja iz analize, kritike ter alternativ potencialov ptujskega turizma.

Izdelal sem elaborat za projekt/razstavo "Črna luknja, beli klin" (Erotika na Štajerskem), katerega realizacija je predvidena v letu 1993. Izdelal sem raziskovalni koncept in strategijo ter delal na formiranju raziskovalcev v "interdisciplinarno sex delavnico". Idejo sem predstavil na FF študentom in profesorjem na oddelku za etnologijo, antropološkem društvu itn.

Vzporedno s projekti poteka raziskovanje in dokumentiranje "tekočih" zanimivosti: martinovanje, Martinov sejem, Katarinin sejem, miklavževanje, dokumentiranje lončarske delavnice in dela v njej, dokumentiranje pedagoške dejavnosti ter likovnih delavnic, snemanje in fotografiranje pustnega utripa v občinah Ptuj in Ormož itn.

Simpatični "domorodec", kakršnih danes ni več (foto M. Fister)

Monografsko sem skupaj s Stanko Gačnik obdelal nekatere privatne zbiralce, še zlasti Rada Kukoca iz Hardeka pri Ormožu.

Posnel sem več razstav (iz muzeološkega aspekta): Igrače (Arkade, Ljubljana), Lulu muzej (SNG Maribor), Weinkultur v Gamlitzu/Gomilici ter večino razstav v našem muzeju.

Na Ptuju sem študentom in profesorjem predstavil svojo diplomsko nalogo Vinologija - mogoče in nemogoče v raziskovanju ljudi in vina (ob diapozitivih, videu in degustaciji "prepovedanih" vin).

V septembru sem (so)organiziral srečanje s slovenskimi in poljskimi etnologi na Ptuju, kjer sem jim predstavil projekta: "Vinološki muzej", "Črna luknja beli klin", organizirali smo kratek izlet do Ptujске gore in v Slovenske gorice...

Udeležil sem se in dokumentiral strokovno ekskurzijo SED v Porabje ter v Celje in Rogatec.

Odšel sem na nekajdnevno strokovno ekskurzijo v Burgenland, kjer smo se sestali s strokovnjaki na Vinski akademiji. Ogledali smo si še kleti nekaterih najuspešnejših vinogradnikov ter napravili z njimi krajše video intervjuje.

Sodeloval sem na več posvetih oz. okroglih mizah: novinarska konferenca o sedanosti in prihodnosti ptujskega kurentovanja, posvet s člani Novne (studio za razvoj podeželja) o raziskovanju Haloz, posvet s slovenskimi etnologi o konceptu oz. ideji bodočega "slovenskega" muzeja mask na Ptuju, udeležil sem se predstavitve raziskovalnih nalog Gibanja znanost mladini na Srednješolskem centru Ptuj, letne skupščine slovenskih muzealcev na Bledu, srečanja slovenskih pisateljev na Štatenbergu, ki so razglabljali o vinu in literaturi itn.

Udeležil sem se treh simpozijev: o A. M. Slomšku - 130 let visokega šolstva v Mariboru (Maribor), Novi muzeji in nove muzejske postavitve (Zagreb), Marketing v kulturi (Zagreb).

Ob diapozitivih sem imel dve predavanji: Novi pristopi v muzeologiji ter informacija o generalni konferenci ICOM / Haag 1989.

Aleš Gačnik

V letu 1990 je poleg rednega dela stekla akcija za zbirko mask slovenskega etničnega muzeja. Zbirka bi bila odprta leta 1993 v prostorih grajske žitnice, ob stoletnici ustanovitve muzeja. Navezani so bili stiki s sodelujočimi pri projektu in napisan elaborat. V njem je naveden obseg zbirke, gradbeno-tehnična dela, tisk kataloga, propagandno

gradivo in propagandne akcije. V letu 1990 je v muzeju steklo delo na zbiranju podatkov o mišljenju na ptujsko-ormoškem področju in pridobivanju eksponatov.

Andrej Brence

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ

V letu 1990 se je zaradi prenovitvenih del zmanjšalo število razstav in tako smo se preusmerili k temeljnim muzejskim nalogam. Začela se je intenzivna obnova in sanacija Muzeja neevropskih kultur v Goričanah in obnova razstavnih prostorov SEM v Ljubljani.

SEM je v letu 1990 pripravil naslednje razstave: Človek in čebela - Der mensch und die Biene, Österreichische Museum für Volkskunde in Wien, v prirejeni obliki v SEM (prenos z Dunaja). Ob tem je izšel dvojezični katalog s 313 stranmi.

Razstava Rekonstrukcije slovenskih kmečkih noš po upodobitvah v Valvasorjevi Slavi je bila najprej v SEM, nato pa smo jo prenesli na Jesenice (Kosova graščina) in na Grad Bogenšperk. Izšel je tudi katalog s 23 stranmi.

Kam so vsi pastirji šli v SEM; prenos razstave v Goriški muzej v Novi Gorici in na Etnološki oddelek Pokrajinskega muzeja v Kopru. Ob razstavi sta izšla katalog, dolg 18 strani, in didaktična knjižica Oven, ovca, jagnje, napisana v slovenskem, hrvaškem in italijanskem jeziku.

Razstava Slovenci - zbiralci in raziskovalci kitajske kulture v galeriji v Goričanah.

Razstava Kultura Oceanije v galeriji v Goričanah.

Postavili smo tudi manjše gostujoče razstave:

Razstavo Klekljanje čipke (zožen izbor obstoječe razstave) v Galeriji Avsenik v Begunjah. Ob razstavi je izšla zloženka s krajšim besedilom v slovenskem in angleškem jeziku. Razstava je bila postavljena tudi v Cankarjevem domu v Ljubljani.

SEM je sodeloval pri razstavi o otroških igračkah v Mariboru in pri razstavi o božičnih jaslicah, ki so jo pripravili pri Kmečkem glasu. Veliko dela je bilo posvečenega pripravam na razstavo o ljudskih glasbilih, ki bo postavljena leta 1991.